

LA CREATIVITAT DE LA MULTITUD CONNECTADA I EL SENTIT DE L'ART EN EL CONTEXT DEL WEB 2.0

JUAN MARTÍN PRADA

Algunes preguntes sobre la seva comunicació:

-No existien les xarxes socials en el web 1.0 mitjançant eines com el xat, el correu electrònic o els grups de notícies? Què ha canviat?

Sí, certament les comunitats en línia són quelcom que ve de molt enrere. *Usenet*, per exemple, es va crear el 1980 com un sistema distribuït de discussió. *The Meta Network* va començar a funcionar el 1983 i *The Well*, una altra comunitat pionera, va començar el 1985. És més, algunes de les xarxes socials més poblades avui, com ara *Classmates.com* ja havien començat a funcionar el 1995. Tanmateix, va ser a partir del 2002 quan sorgeix el major nombre de plataformes i xarxes socials, i n'augmenta vertiginosament el nombre sobretot al llarg de l'any 2003. Però jo diria que el més important no és que s'hagi produït una proliferació enorme d'aquest tipus de xarxes, sinó que, d'alguna manera, tota la xarxa s'ha anat fent social i participativa. Encara que podríem pensar que aquesta deriva social i participativa del web era una mica lògica en l'evolució, no hem de deixar de tenir molt en compte l'enorme paper que tenen les grans empreses d'Internet a suscitar en nosaltres aquesta necessitat de pertinença i participació, de vincular-nos a un grup, a una comunitat digital, de col·laborar i aportar coses per compartir-les (ja siguin vídeos, fotografies, comentaris, etc.). No s'ha d'oblidar que el patró de funcionament del web 2.0, fonamentalment, es basa a com afegir a l'usuari la informació disponible. Les empreses més hegemòniques avui del web 2.0 no produeixen continguts, només ofereixen eines per crear-los i per gestionar les dades aportades, o per fer possible l'establiment de noves interaccions comunicatives entre els usuaris que, en última instància, generaran nous continguts a què podran accedir molts d'altres. Òbviament, la crida a la construcció de comunitats i xarxes socials és indispensable en aquest nou model de negoci.

-Si Internet s'està tornant ubic en l'espai físic gràcies a les tecnologies mòbils, el posicionament geogràfic de les xarxes socials serà un valor afegit a la producció artística?

La portabilitat dels mitjans informàtics dóna per superada la fase d'«escriptori» en què l'usuari accedia a la informació en l'ordinador de casa o en el de l'oficina. Avui la informació «troba» l'usuari al carrer, en contextos i moments diferents. Per això, immenses possibilitats per a nous desenvolupaments empresarials semblen obrir-se en els *location-based services* (LBS), és a dir, en tots els serveis basats en informació territorial específica, com ara la publicitat contextual, la detecció de serveis de proximitat com ara restaurants, comerços, etc. (fins i tot és previsible la prompta quotidianitat del «correu brossa locatiu»). En definitiva, la geoinformàtica està creant tot un nou teixit

industrial. Amb això es recupera una problemàtica que és ja molt antiga: com dissenyar formes per interactuar creativament entre l'espai físic i el de les dades. En aquest sentit, les pràctiques artístiques vinculades al que, pels volts del 2003, va començar a anomenar-se com a *locative media* evidencien una certa reacció crítica a la deslocalització globalitzadora pròpia dels entorns de les xarxes i de les interaccions socials que s'hi donen reivindicant una nova convergència entre l'espai de les dades i l'espai físic, tot centrant-se en la informació dependent d'un lloc específic. A través de tot tipus de tecnologies mòbils i sense fil i de dispositius de *location-aware computing*, les manifestacions d'art locatiu tracten de reconfigurar puntualment els contextos físics de la comunicació i de les interaccions entre les persones. Entorn d'estratègies de mapeig, geoanotació, mobilitat i jocs *mixed-reality*, es desenvolupen una sèrie de poètiques de la localització que condueixen cap a experiències d'índole molt diversa sobre el context espacial, geogràfic, territorial, i de les possibilitats d'interacció social que ofereixen, en una negociació, sempre complexa i diversa, de les situacions en línia i fora de línia.